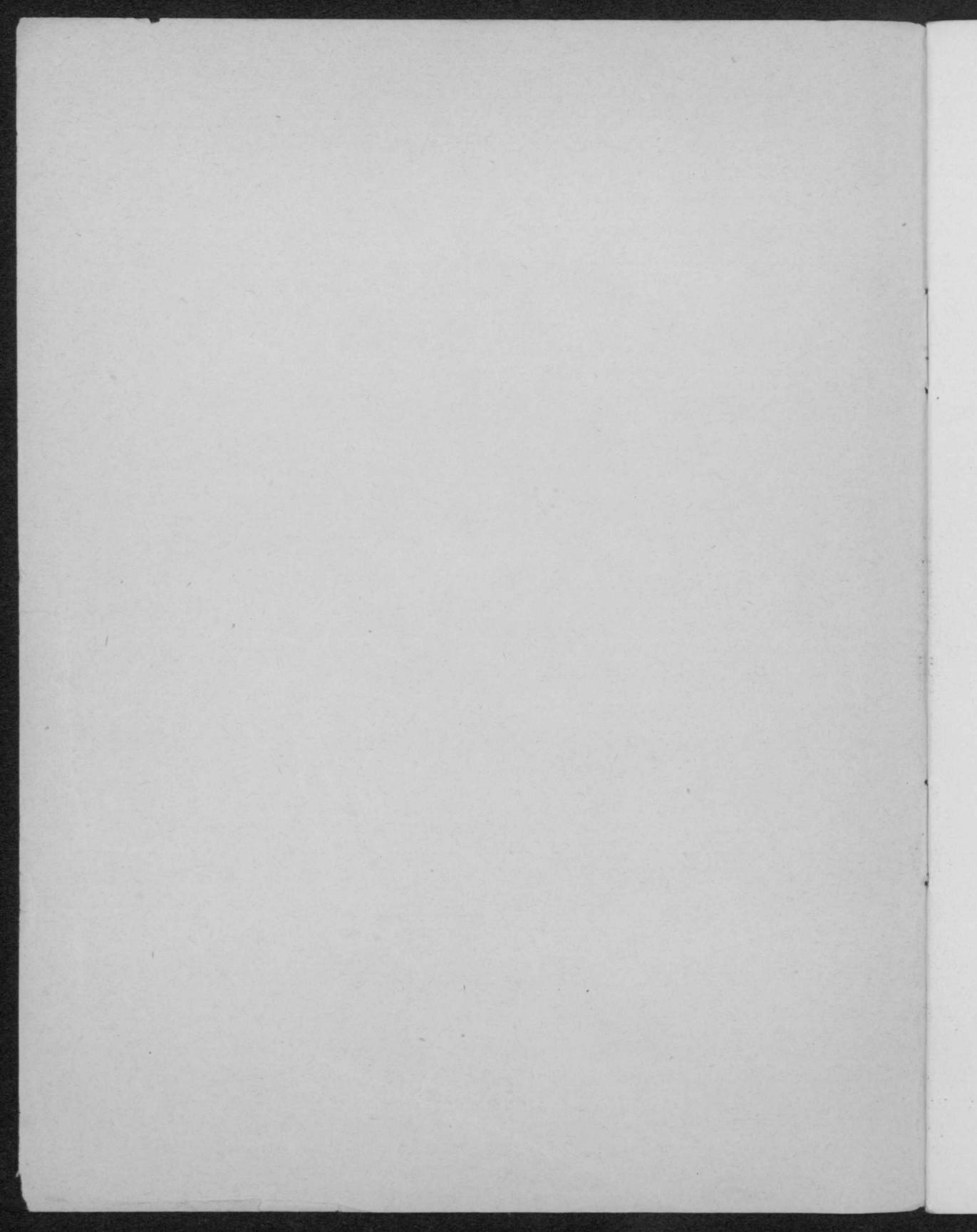

A. S. PU8KIN

STANCIJA VANTTI EH

GOSLITISDAT

НХМ
НЗ-П

УЧЕБНИКИ

СТАНДАРТЫ СОЛЯНОЙ

А. ХАЧИГАМЯН (ОСУЛЮН) АРК
ЧАЧАКАН СПЕЦИАЛИСТЫ
ДО РЕАЛИСТЫ-ИДЕАЛИСТЫ
СОЧИНЕНІЯ А. АБЕСОНОВА

ЛОДЖИСТИЧЕСКОЕ ВѢДѢ-ФАБО - АДОМІСТРАЦІЯ ДІТЕРВАДА
БІЛІНГІСА - 1981

А. С. ПУШКИН

СТАНЦИОННЫЙ СМОТРИТЕЛЬ

НА ХАНТЫЙСКИЙ (ОСТЯЦКИЙ) ЯЗЫК

ПЕРЕВЕЛ Н. ТЕРЕШКИН

ПОД РЕДАКЦИЕЙ В. ШТЕЙНИЦА

РИСУНКИ А. ЯКОБСОН

ГОСУДАРСТВЕННОЕ ИЗДАТЕЛЬСТВО «ХУДОЖЕСТВЕННАЯ ЛИТЕРАТУРА»
ЛЕНИНГРАД · 1937

Хан.
Н 3-17

A. S. PU8KIN

STANCIJA VANTTI HƏ

HANTI JASYJÀ TØLMESLBS

N. TERJOSKIN

V. STEJNIC JOS ƏHTINB

HØRBT A. JAKOBSONN VERSAJT

ALEKSANDR SERGEJEVIC PUSKIN

(1799-1837)

Aleksandr Sergejevic Puskin moysaj krija, qyrd kniga hanst
vom 1830-ih god. Uzv hon Rossijskoye vremya, eyski sot taf parss.
Si perana raporti jeh van pehki miit neperka ant hossid i Puskin
benazmetoyt hantta ant-mositsyt: emiñiñ mirin huv nemi pa an
hant. Puskin qanis pera jehnij, qanis, hon huv hanse
mestil issi mirin hantta pitlaja. Hanst i hantta i fungusynt,
i hantetib i kamiksyne, huv moysaj, qanis, velli ver olyris
hannemai pati i sekatti joha noita yutqijimai pati.

Sims peraja jis. Sot taf parss huv serma pitym batti eyski.
Intam Puskin hansemeti sovet mowm arsi, assya telousshajt.

Uzv hantin pera, qanis, hantta i fungusynt, qanis, hantta i fungusynt.

GOSLITIZDAT LENINGRAD

1937

нрХ
П-ЭН

СТАРИЙ АРХИВ СОВЕТНИКА

на художественном
и научном основании
нов гравюры от Энгельбрехта
также с иллюстрациями

Ответственный редактор *Н. Терещенко*. Технический редактор *Т. Иванова*. Ленгослитиздат № 1005.
Леноблгорлит № 1441. Тир. 800 экз. Сдано в набор 3/XI—1936 г. Подп. к печ. 17/III—1937 г. Бум. 72×94 $\frac{1}{16}$
Аvt. л. 1, бум. листов 1 $\frac{3}{4}$, Типографских знаков в 1 бум. листе. 37800. Заказ № 2416. Цена 25 к,
Типография „Коминтерн“. Ленинград, Красная, 1.

ALEKSANDR SERGEJEVIC PUSKIN

1799 tańcь sema rítys; 1837 tańcь sorma jis.

Aleksandr Sergejevic Puskin moñşyø kñiga, aյъ kñiga hansti vən ruş hə vəs. Łuv hon Rossijanъ vəlmał evylt sot tał parı̄s. Si pərańc rəpitti joh vən peļk mir nepeka ant hossı̄ i Puskin hansı̄mətət ɿuđytta ant mositsı̄t; əvı̄s joh mırny łuv neml pa ant həlsa. Puskin şimiş pəra jəhüttija evyłman vəs, hən łuv hansı̄mətlał isa mırny ɿuđytta pitlaјt: ruştyń i finnystyń i tuŋgusystyń i hantetny i kalmikystyń łuv məsta pitla, jama vəlti ver ołyńc hansmał pati i səkatti joha ɿotta vułşijmał pati.

Şimiş pəraja jis. Sot tał parı̄s łuv sorma rítym hatłył evylt. Intam Puskin hansı̄mətət sovet tı̄vny arsir jasyla təlmyşlaјt. Łuv ɬavlı̄m pərajał jəhtı̄s: łuv hansı̄mətlał SSSR isa mırny ɿuđytlaјt.

Hansym røtъ „Stancija vanti hø“ A. S. Puskinъ 1830 tałъ hanssa. Van nørtъlpъ (luv 37 tał vøs) Puskin ar tahi Rossija huvat jañhьs. Karti jøs širtnь antom vøs; łovnъ jañhsъt. Jøsъt, stancija jøtъ, stancija vanti joh vølръs Puskinъ jama vøsiјt. Luv van kutъ stancija vanti joh riñpъ røtъrtъs. Høtsat lìv termatman manti vøn pojañtъ søkatsajtъ, luv vantsyłe. Van kutъ stancija jøtъ łov ant tarmijls; jøhtijlti joh kantaßsъt, żavütsъt, van kutъ stancija vanti hø señkijksъt. Stancija vanti hø met aj cina luñysa. Luv nusa vøs, kasъj hø luñvt søkatta mositъs, luveł pakta mositъs. Öntas kansti tahi antom vøs. Si pørøanъ vøn taşyj joh luveł mositъm ver versyt, haşym joha isa pakta i høsła vølta mositъs.

Puskin şimiş nusa i søkatti joha şotta vutşsъ, tam pati ij stancija vanti hø søk hanssъs. Stancija elti manym gusar tam stancija hø høramyj evi şerpyłsъle, Peterburga tøste. Eveł ojyj kus vøs, pirys stancija hø søkaşsъs, luv gusara ant eviłs. Luv vøsle, vøn joh høtsat nerijyt. Eveł luv høsela ant jøhtъs; luv atełt vøs, søk evylt vuna señk jañsъs i sørma jis.

Puskin pirys iki søk hanssъs şit pati, kønar joh søk hon Rossijanъ isa johnъ at vøla, lìv kaseł at jøhütl jam vølръs pati ła-
jësta.

Alexander Sergeyevic Pushkin wrote his poem "Stancija vanti hø" in 1830. The poem is about a station master named John who is responsible for a train station in Petersburg. John is described as being kind and gentle, but also strict and fair. He is shown to be a good manager, able to handle difficult situations and make difficult decisions. The poem ends with a call to John to be a good example to others and to always do what is right.

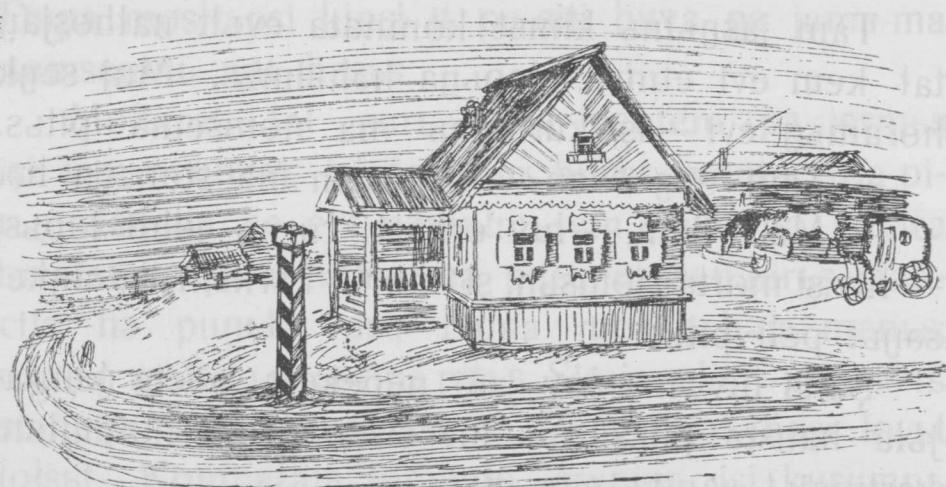
Stancija vanti hø is a well-known poem in Russian literature. It has been translated into many languages and is often recited in schools and universities. The poem is a classic example of Russian literature and is highly regarded for its beauty and depth.

Hansam pele. Stancija vanti hoo. A. S. Puskinъ 1830 tebas
kaussa. Van parysъnъ (luy 37 taiv.) Puskin et fabf Rossijo
hrvat jognis. Karu jos s̄tta aitom van dovin sajhsel. Jogni stan-
cijuist. stancija vantti hoo. Puskinъ jama vasti. Luy
van kuli stancija. Heisat luy terunstman
maoti van parysъ. Van kuli stancija
jain. luy ant-
stancija vantti hoo. Van kuli stancija
moet aj cua he-
gata. Luy nuse
mossa. Ohtas
mossan ver voga.

Puskin s̄tta
stancija vantti hoo. Van kuli stancija eto ammen gisar tam
stancija ha "horo" evi ksonib, fikkingo tase. Evi
ejog kus vos. Stancija ha sakko. Van kuli stancija
luy vose. van kuli stancija neifot. Evi
luy stelt vos. van kuli stancija neifot.

Puskin parysъ
stancija vantti hoo. Van kuli stancija
isa jokon. Van kuli stancija vantti hoo. Van kuli

1816 tańy, maj tilšný, ma jësem jermys
mølti gubernija móhti manta. Ma aj pojara vësъm,
mansъm posta łovný, łov mit vëh kat łov pati
sohryptijlsъm. Širtný stancija vantti joh ma pele-
ma sejk ant vantsъt, i ar pus ma vuranъ vujlijem,
muj ma nõmsemnъ manem rahъs.

Hatł ruyuļ vës. Hëlym versta kemnъ stan-
cija evyłt jert sem posijta pitъs, jesa pa vëlman
vën jert evyłt soğym sähmijem pa ant haşys. Stan-
cijaja jöhütmem juvrinъ ołyj veremnъ vës soğym
söh lëmyttta, kimt veremnъ vës kavtъm saj vohta.

— Ej, Duşa! — stancija vantti hë uvtъs, — sa-
movar omsa pa eßym jiłka jaňha!

Tam jasęyłpъ kіmъt komnata evъlt nałhosjań tał kem evi etmъs, ɬerъja həhыłtъs. Muj sejk həramtъj evi — iši kurytъ ma nəmsema pitъs.

— Tam naj even? — ištъsem ma stancija hə.

— Ma evilem, — ɬuv ərhaştı turnъ jəhli lərys; — ɬuv si mərta nəmsyj, si mərta karkam, isa aյkel sədъt peļi pitъs.

Şalta ɬuv ma ɬov vuti nepekem pocta kniga-jyla hansta pitъs; ma ɬuv sistam hotl həramtъm kartinajyt vantta pitsъm.

Ant jetsъsъt tivъt həjema pərkon vəhыł so-hyrtъta, Duşa samovarъtъ jəhi kerłs. Kіmъt pus aյkъrgtъmałtъ manem rəhym verl ɬuv kaşat-syłe; vən etъr hari semijeđy il esłymtsъle; ma ɬuv piłełtъ pətъrtta pitsъm, ɬuv ant jelementman jəhli pətъrtts mir vəjyt evile sirny. Aşel an teł vunapъ pənsem, Duşaaja sajnъ rəpъtъ an masъt i muj həlъt həjat, katra ɬehysa vəlъt iti, pətъrtta pitsuv.

Łovъt huvъn kirman vəsъt, ma kasem antom vəs, stancija hə pa ɬuv eveł piłtъ katna manta. Juv ołyja pa jam vəlъt si versъt, aşełtъ ma tałaşa pa jama manta partsajtъ, eveł ma piłemtъ kim etъs. ɬerъjny ma ɬołymtsъt i Duşa mosłtijlta vohsem. Duşa kasaşs... Ar mosłtъpsi ma ɬuđytta mositъtм si juvriń, hən şiti nerijta pitsъm, təp

Duṇa mosłt̄psi kiñsi it pa şiti huva pa jama ma nəmsemən̄ ant haşb̄s.

Məltarat tał raf̄s, ma pantem pa jerm̄s işi jəzem huvat, işi tahiłam huvat manta. Ma pi-ryş stancija hə evi nəməlyt̄sem, łuvt̄ pa vantta amyt̄səm. Şalta nəmsema pit̄s, mosy় rir̄yş stancija hə riŋyla vusi; Duṇa mosy় həja man̄s; mosy় mattət̄n̄ sərma pit̄s. Şimiş wəkəy pəməlyt̄ stancija həsi vanaməysem. Pocta hot həsi łuvt̄ loſsət̄. Komnataja łuymem juvrin̄ işi kırğyt̄ siri vant̄m kartinałam kaşatsyłam; pasanđyп koj-kađyп işi tahiļn̄p̄ omъssađyп. Təp isħet əh-tin̄ intam cvetokъ antom vəsyt̄; komnatap̄ muj vəs, isa ara tahman i ant tistamtman vəs. Stancija vantti hə osni iřpin̄ əħħis; ma jəħyt̄mem sat łuvt̄ nəħ verħis, i kiħħis...

Şit jana pa Simeon Virin vəs; kaj, hətsahat piřset̄ysem! Pocta łuvt̄ vuti nepekem hansmał mar, ma vant̄səm łuvt̄ votemt̄ əħħiż peļi, tuvyl huvyn ant lərt̄m vens vən mərgimlał peļi, məkareja juvym sanxyl peļi — i ant vəsem, muj vurn̄ həħim-ħał tał mar şimiş karkam hə vevtam ikija jis.

— Naq man̄t məts̄sen muj anta? — ma łuvt̄ iſt̄ysem; — siri min əħħemt̄ semet̄yп vantman vəsmyп.

— Mosy় vəjtantijłsotъn,— łuv manem kaslı jehli lərъs; — tata jəs vən; ar jeł-jəhi manъm hə ma həsema vəłlijs.

— Tałaj muj anta naј Duṇajen? — ma pa iștъsem.

Pirъş iki venybъl mərtmyja verman lərъs: „Tərъtnъ łuv vəli!“

— łuv muj həja manъs? — lərъstъ ma.

Pirъş iki ant həlkma versyłe i sitama ma łuv vuti nepekem łuqıtsыłe. Ma łuvt iñşysta vəlijsym i saj put omъsta partsъm. Duṇa ołyüpъ vəta ma sejk kasem pitъs i ma evylsъm, vuna evylt ikile ɳałtъm kergtъl i łuv pətъrtta pitъl.

Jana pa: ikile ma miжt vuna aпыл jañssыłe. Ma kaşatsem, łuv kasъja jis. Kimъt aпылъ łuv pətъrъja jis; manъt nəmtymъsle muj pa təp manъt nəmtymъm həras verъs, i ma łuv evyltel səkъj pətъr həlsъm.

— Siti, naј vəsen ma Duṇajem? — łuv ołyütsыłe. Həjnpа łuv ant vəsa? Jaj-ja, Duṇa, Duṇa! Mujsir evi vəs! Həj pa tam jəs huvat at manł, kasъj hə łuv ołyülpъ jam jasъj lərył. Parin imetnъ łuv mojъsi, muj əhsamъ mojъsi, muj rəntnъ mojъsi. Parinъt manteł sat ɬeti rəhъrpъ hojlijsъt, təp ɬeta ant ɬesъt, łuvt vantseł. Muj

kantъj pa parin at v s,  uv je alte  kantъl rommy , jam jas uj  ma pi emny  r t rt . J syk h , evy l n muj anta: termat ajke  t ti joh  uv pi elny  sos s  p kemny  r t rt .  uv  ntas uj  hotem oms s; muj ak tt , muj le att , isa ver  ht n  ale s. Ma pi s  sl  iki  uv pe ela vantta ant v lijs m, am tt  ant v lijs m; muj ma Du aj  ant l pitsem, muj ma evilem ant evmy t sem? Muj  uv v lk pse  tata jam antom v s? Antom, s k  evy l  huva ant man n ; muj partman v l , sit pit .

 al ta isa s k l  manem r t rt a pit .

H l m ta  r g m kemny , ij pus ta  jetn stan cija h  ji lp pocta kn ga  urt s, eve  pa komnata  jernas jont s,  irt n  h l m  ov r tu t j ht s; j ht m h   erkes mil n ,  a bst  h  so n , sal n  j v rt m,  ov vohman hota  o ys.  ov j ln antom v s. Sit h l man j ht m h  kant msa i stan cija h  hom e n  hat sta vut j s.  irt n  Du a, sim s vera v n t m, pa komnata evy l  j ht mt s i j ht m h  jam jas uj  is m s :

— Najen m lti  eta mos l muj anta? — Du a j ht m ju pin  j ht m h  kant l rommy ;  uv  ov  av l ta kasa s  i  et t  verta part s. H n ji ki mi l , sal l pa  a bst  h  sa l  n h ej ss li, j ht m h j l pit  t s p h rat y  aj h ja, gusar h ja ju 

vemъs. Stancija hә pa һuv eveл piшпъ kavъja pøtъrtta pitъs. Letot pasana omъssa. Si mar lovъt jøhъtsъt i stancija hә, iši kirkъmъ, ant lap-tъm lovъt jøhtъm hә tujъta kirta partsyлe. Jøhi kerъtmaлъ, jøhtъm hәjъl liшъl lap haş manman vølas әhtinъ өльs. һuv өhыl kasejа juvъm evыlt jeли manta ant verijtъs...

Muj verta! Kasej hә stancija hә kojka ja pønsa. һuv jama ant ke jił, şirtpъ halevъt hatl aльj vosa lekar vohta højat kitta nømъs pønsyt.

Kimъt hatl gusar pa vevtamazъk jis. һuv mit hәjъl lov sanspъ vosa lekar vohta manъs. Duна һuv өhыl jiшkъl møraлtъm өhsamъnъ jirsyлe i jonttøtl vujman, kasejа juvъm hә kojka riшъla omъss. Stancija hә vølmaл mar kasej hә ejъls pa jasjyл tøp etъs. Siti ejъlman kat an kofe jaңsъs, hatl kutъrplъ letot verta partъs. Duна һuv evыlteл jeли ant jaңhъs. һuv van kutl jaңsta vohъs i Duна һuveл siri лешatъm voňşmøtъj jiшkъl røpъm kruska tøtlijъs. Kasej hә tøp tøtъrjyл løltijlsyлe i kruskajыl jøhlı mijlijman, kavъl pus vevli jøsъlъ Duна jos pøsъrsyлe.

Hatl kutъrplъ lekar jøhtъs. Lekar kasej hә samъl artaлbъsle. Lin ԛemec jasjyлpъ pøtъrtsaжъn, şalta lekar ruş jasjyлpъ løръs: „Kasej hәja roma

vəltə mosł, kat hatł kemپь լuv manta mositł". Kasej hə lekar həs vet sojytnı masłe i ḥeta vohsylę; lekar kasaşys; kitıntak jama ḫesjyn, kevan vuna jaňşaýn i jam nəməsnı katna manşaýn.

Ij hatł pa raxys, gusar isa jama jis. Łuv sejk kasıja vəs, muj Duṇa piłń muj pa stancija hə piłń ɳahkas veręs; səhman ari arijs, jəhtijłım joh piłń pətərtęs, լiv łoż vuti nepekłał pocta kñigaja hanssyłe, i stancija həjny sejk məsta pitsa. Hən həlmit hatł aňy manti pəraja jis, stancija həja sał vəs katna manta.

Łapt əh hatł vəs. Duṇa aktışys jemyı hota manta. Gusar manti tujtył ḫeşytsa. Gusar stancija hə piłń pa jam vəl'ım veręs, vəl'ım pa mojırtım pati vən mit mijman. I Duṇa piłń pa jam vəl'ım veręs, şaltá լuvxt vohsylę, լuv piłełń kərt kimyłń omsyım jemyı hot vənti manta. Duṇa łożs, ant vəsle muj verta...

— Muj naý pałłın? — ašeł լuveł lərpx; — լuv antom pa vuļi pərti voj, naýt ant ḥelle; mana jemyı hot vənti.

Duṇa gusar puşyla tujtya omsyıs, mit hə tujty jel oňya nəh omsymts, jamsik hə səhmyıs i łożvxt naýrtıys.

Kəñar stancija hə ant vəsle, muj vurnı̄ ɬuv
Duñajyl eslsyłe gusar piłny manta, hətsat tam
ver etys, muj nəməs ɬuv şı̄ pəranı̄ tajı̄s. Şos səp
kem pa ant raxı̄s, stancija hə samył hosijta pitı̄s,
şı̄ mərta hosı̄tys, ɬuv jeļi ant pakman jemı̄y
hota manı̄s. Jemı̄y hot həsi vanammałny ɬuv
kaşatsyłe, mir jəhi manı̄s. Duñajyl jemı̄y hot
okratny i jemı̄y hot ov həsi antom vəs. ɬuv
pasta jemı̄y hota ɬəjemyś: şı̄rtny pop iki altar
evyl kim etys, djacok svecajyt hərtys, kat pı̄rış imi
jemı̄y hot sujnı̄ həlna perna pos pənsaýn. Duña
jemı̄y hotny antom vəs. Kəñar aşel vuranı̄ ɳałmył
kerlı̄s djacok evyl iñşysta, vəs muj anta ɬuv eveł
jemı̄y hotny. Djacok lərys: „Duña tata antom vəs“.

Stancija hə anta ɬılı̄ja, anta sərma pitman
jəhi səstməs. ɬuv in təp ij nəməs tajı̄s: mosı̄y
Duña kımıt stancija vənti manta nəmyılməs ɬuv
perna ajkeł imi həsi. 8əkbyj səkylny ɬuv ɬavlı̄sta
pitı̄s, hən hələm ɬovyr tujyt jəhlı̄ kerxtı̄. Jamsik
hə huv ant kertys. Juv ołejny jetn peļi ɬuv
atełt i kutşyman jəhtys, kaslı̄ ajkeł tuvman: „Duña
təm stancija evyl gusar piłny pa jeļi manı̄s“.

Pı̄rış iki şimiş vən səka pakta ant verijtys. ɬuv
işi kurı̄mny өlys işi kojka əhtija, həta məlhatlı̄
łepłtijym aj hə өlmał. Intam stancija hə mətsysyłe,

tam aj hə ał kasi rəhəp veryıntı. Əəkəj hə seňk kasejə jis. Łuv vosa təsi i van mar kesi łuv tahełla pa hə omsyrtı. Gusar lekşitım lekarnı łuv pa leksitta pitsa. Lekar stancija həja lərъs: „Si aj hə kasej antom vəs, ma şı pəoranı mətşysem, łuv atım nəməs tajı; łuv homşel evylt pałman, ma həsła vəsyım“. Sop muj antom ɳemec lekar şı pəoranı tam ver vəsle muj ał iskaşa vutşijlıs — łuv pətərylıp səka juvıtm kasej hə jama ant versa.

Təp jamaşyk jis, stancija hə poctmejster evylt ɳiñşti kat tilış voħħs; nemhəjata ij jaşıę pa ant ləpman, kurnıeveł kansta manıs. Łov vuti nepek evylt łuv vəsle, təm aj hə neml Minskij Smolensk vos evylt Peterburg vosa manmał. Minskij tuvıtm jamsik hə pətərtıts: „Duña łuv nəməsylıp kus manıs, manmał huvat isa hoħlıs“. — „Mosıę“, nəməs stancija hə, „ma evyltem həntam evilem jəhi təlem“. Si nəməsylıp łuv Peterburga jəhtıs, łuv siri jaha rəpitım həjyıl hotnı hoħs, eveł kansta pitsyłe. Sora łuv ɬeramtsyłe, Minskij həta Peterburgın vəl. Stancija hə łuv həsela manta sənťıts.

Ałję kiñşı ałję łuv Minskij hota jəhtıs i ɬeryyıp ɬoħım lakej həja lərъs: „Kəşajena ləpa, katra soldatlı łuvıt vəjtantıjlıta voħħyłe“. Lakej hə, juh səp əhtinı sopek sistamtman, lərъs: „Kəşajev

Өл, ijhəşjaŋ şos vənti
nemhəjat puŋ्यla ant
esl". Şitbən̄ stancija
hə manəs i əsəy şosny
jəhli kertəs. Minskij ɬuv
həşəla etəs.

— Muj, ɬəhəs, na-
nen mosl? — ɬuv iştəs-
le.

Rıgъş ikile samyl
həvətəs, semyyl sem
jiŋkn̄ həvəlsajyŋ i to-
riji turny təp lərəs:

— Jəsək vən kəşa!..
si ɬəvat jam vera!

Minskij pasta ɬuv
pelela aŋkərtəs, venyyl
vurtija hatəs, josl evylt
kunsemtəsle, komnata-
jyla təsle i juvpełny ov
lap təhərsyłe.

— Jəsək vən kə-
şa! — jeļi pətərtəs rıgъş
iki, — muj tujyt evylt il
raknys, şit həlt vəsəs;

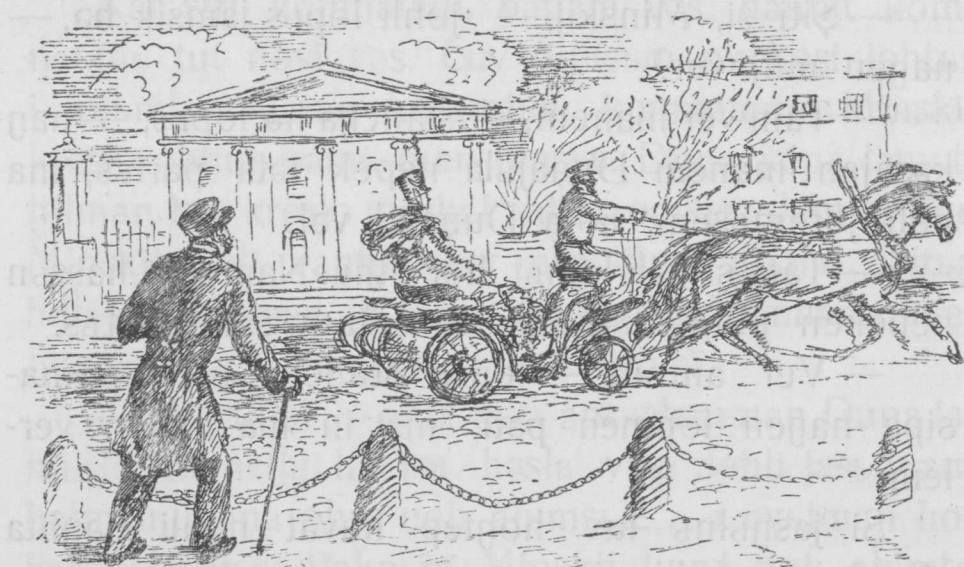

mije manem ma kēnar Duṇalejkem. Muj najen mosyb, sit naq versen, najen tarmyb; īevasa ał səkate Duṇalejkem.

— Muj verman, sit jehli ant kerętlen — lopys Minskij; — ma atmęs versem i naqyt pojyklem. Təp ał nəmsa, ma Duṇa ant hajlem: luv ojya vəlta pitl, ma najen isa samem evyl jasyl małym. Luv najen muja mosl? Luv manyt məsłyłe, katra vəlypseł jøremybše. Naq i luv, nin kitntak tivym ver ant jøremyblyon.

Şalta Minskij lufeł lit ova məlti hojltys, ov punys, i stancija hə ant vəsle, hətsat kim pitys.

Luv huv ant ɳøhesman lołys, şalta lit ovylne nepek montaleł kaşatsyłe: luv nepekty kim lavemybše i məltarat kem vet i jaq sojtır tańgym nepek vəhyl tarpemyb. Semjyl sem jiıknır pa həvylsajyln. Luv nepek vəhyl pohla tańgtmyshe, il juvıtsyłe, kurnır rəgymyshe i jeļi səstmy... məltarat kem kuryt manys, lołymtys, pətmy... i jehli kertys... lołym taheła jøhylmałny vəhlał antomyt. Jam sah ləmtym aj hə luvyt kaşatmałny, jamsik hə həsi həhyltys, əhyla omsyntys i uvtys: „mana!...“ Stancija hə luvyt jełta ant ɳəhylsye. Luv jehi stancijayla manti nətys verys, təp mantał jełpinır pa ij pus kēnar Duṇajyl vantta

vutşijlsyłe. Şit' pati łuv kat hatł evýt pa Minskij həsi jøhts. Lakej hə łuveł kantęł turnь lørьs: „Kəşajem nemhøjat esłta ant partys!“ i łuvt kim pəhyltysłe. Stancija hə kamъn łołs, łołs i şiti si səstys.

Işı hatł jetn łuv vos huli huvat səsъs. Rəman łuv jełpełnъ həramięł łoνvęł əhyl pasta manymtys i stancija hə Minskij mətsysłe. Łovyt həlъm jitъp hot həsi łołymtsyt i Minskij łepъja łożemtys. Stancija hə jam nəmъsnъ jøhylsa.

Łuv si hot həsi səstys, jamsik hə həsi jøhylmałnъ łuvt iştysłe:

— Høj łov tam, łehsem? Muj Minskij łov, muj anta?

— Şiti şı, Minskij,— jəhli lərəs jamsik hə,—
najan muj ver?

— Tam ver manem,— stancija hə lərəs,— naj
kəşajen manem Duşaýla nepek təta partəs, ma
həlt jəreməysem, həta Duşaýl vəl.

— Tata şı vəl, kimiň hot jitń. Naj jəhi haşşın
nepeken piňń, ləhsem, luv intam sam jəhtəs.

— Ver antom,— lərəs stancija hə,— rom-a-
sipa najan ləpmen pati, ma in ma verem ver-
ləm.

Şı jasęyńń luv hoňtep huvat nəhli həñhta
pitś.

Ov lap təhərman vəs; luv ləñhañşəp tal-
hymtsyłe i torijman łożbs ov həsi. Ijməltinń təman
savlijta pitsa i lüveł ov punssa.

— Tata muj anta Duşa Simeonovna vəl?—
stancija hə işməsle.

— Tata,— ov punşım evi lərəs,— luv najan
muja mosl?

Nemylti jasęj ant ləpman stancija hə jəhi
ləñyś.

— Ant rəhyl, ant rəhyl,— in evi luv juv-
peńń uvtəs,— Duşa Simeonovna həsi mojęj joh.

Stancija hə, nemylti ant həlti jənvəyńń, jeļi
sə8əs.

Kat siri komnatań patlam vəs, həlmít komnatań tut nəvi vəs. Łuv punytm ov həsi jəhtys i łołymtys. Jama həramtym komnatań Minskij kreslo əhtinъ nəməsman omsys. Duña jama łemt-lijlman łuv kreslo markyl əhtinъ omsys. Jam semnъ Minskij peļi vantys, łuv piti liłyj ərystlał łejtyj łujlala jəvürgan. Kənar stancija hə! Nemhənti eveł łuvel şı mort həratyja ant kałs!

— Həj təta? — Əhyl nəh ant ałymman Duña işməsle. Stancija hə isa həsla vəs. Jəhlili jasyl ant həlman, Duña əhyl nəh ałymsyłe... i uvtman hot harija kerijys. Paknym Minskij łuvt nəh ałymta həhəlyms; rəman ov həsi łołym stancija hə katłman, Duñajyl hajsyle i kant evyl torijman stancija hə həsi jəhtys.

— Muj najen mosł? — pejklał təhəymman Minskij lərəys; — muj naŋ ma juvremnъ isa łołomysijllın horahsi sirnъ? Muj manlıt vełta vutşijllın? Kim mana!

Jərtyj jospnъ pirys ikile rəh evyl katłman hojtep əhtija kim pəhəlymsle.

Pirys iki jəhtym hotla manys. Łehys həjyl suta mata łuvel lərəys; stancija hə nəməsijls, jospnъ vəseməs i sansnъ manys. Kat hatl ragym juvrinъ łuv Peterburg evyl jəhi işi stancija jałma i pa işi taheńnъ rəpitta pitys.

— Intam hələm tağa jis, — haşym jaşıyıl stan-
cija hə lərəs, — Duşa taklı vəlliym i nemyləti
ajkeł łuv olıyłyń antom. Liłyŋ muj antom, təgəmny
təp vəli. Muj ver antom vəl. łuv ołyŋ ne antom,
łuv jəh haşym ne antom jaňhti vərnakpı huşsa,
şaľta jesa tajsa pa rişyla vosytsa. Ar şimiş əşli aj
ne Peterburgın vəl; tam hatlı jermak sahnı jaňhılt,
halevət hatla jił, raňaki joh piňń vos huli tistamt-
ılt. Hən nəmsema jəhıtlı, mosyŋ Duşa pa işi
səka pitşs, şirtnı ał şı kareka pitlyń i səgəm
łuvel laňhaľn...

Ma ləhsem, piňş stancija hə pətər şimiş şı
vəs. Pətərtmaňń ar pus sem jiňklał həvlijsılt i
łuv ńivt kimłyń məňhısjılsıle. Mosyŋ pa vet an
vuna jaňşmał pati tam sem jiňklał etsılt; hətsat
pa at vəl, ńiv evyteleł ma seňk tısvıja jısyım. Katna
manməmny ma piňş stancija hə jəgəməta huv
ant mositsem, huv nəməssyım kənar Duşa
ołyŋpı...

Nemyləti huv antom, K. vos məhti mantem sat,
katra ləhsem nəmsema pitşs. Ma hələm łuv
rəpətym stancıjały həlt vujımt ołyŋpı. Hən ma
joh evył iştısse: „Liłyŋ muj anta katra stancija
hə?“ nemhəjat manem puşanı łuv ołyŋlyń ant
lərəs.

Şirtńı siri vəjym tahem vantta sənťtəm. Lipaş ʃovxt vusym i aj vosema manta pitsym.

Tam ver susyn vəs. Piti paʃyıt tərəym lap təsel; işki vot, hojym liptyt juhyt evylt tuvman, pəħs ɬant tərənlał nəh vujym ɬant harxt evylt. Ma hatl omsym pərənə aj vosa jəhətsym i pocta hota hojsym. ɬerəja (tata ijmełti pərənə kənar Duňa manyt mosħtəsle) kuł imi eťs, ma ɬuvxt iňşysta pitsem. ɬuv evyltel ma həlsem: Pirış stancija hə tał kem pərəs, sərma pitmał; intam ɬuv hotyłny pivo verti hə vəs, tam imi ɬuv imeł vəs. Manem sała pits ał jəhtym verem i tuvym mitem pati miyym ɬapty sojtem.

— ɬuv muj evylt sərma jis? — ma tam imi išməsem.

— Vuna evylt, jesyk hə, sejk ar jaňsəs, — ɬuv jəhli lərəs.

— ɬuv səkyl lotl həta vəl?
— Kərt pıtygn, imeł səjyıt riňyłny.
— Rahył muj anta, manyt ɬuv səkyl lotl həsi təta? — ma ɬuvxt išməsem.

— Muja pa ant rahył! Taha, Vaňka! Tarmyl nəjen kati piňny jəntta. Nepa mana, stancija hə səkyl lot jəhtym həja pamte.

Tam jaňyłny vurti ərtəy sem peľk pəhle ma

həşema kim etməs i işi kırımtıp manıt kərt pitra təsle.

— Naq stancija hə vəsen? — səstemən sat ʃuvət işməsem.

— Muja pa ant vəli! Əuv manıt səhti juh verta vənltəsle. Kapek evytl jitałń muj əuv juvpełń uvman həhyluv:—Ikile, ikile! nohıṛ sem mijə!— əuv muñev nohıṛ sem si mał. Isa muj riñevnń jəntəs.

— Jañhti johnń əuv kaştijlla muj anta? — ma pa işməsem.

— Intam tałta sahat simył joh jañhlyt; təp sut hə jəhtijł, əuveł sərma pitəm hə vənti ver antom. Ənşən şit ijməlti parin imi jəhtijlmał, əuv stancija hə ołędń iñşəsəs i əuv səkəy lotla jañhys.

— Mujsir parin imi? — ma intam əuvət işməsem.

— 8eñk jam parin imi, — pəhle lərəs; — hət ʃovər tuiytnń jəhtijls, hələm ɳavrem tajys, ɳavrem ɬaraltı ne i piti aj ample tajys. Hən muj əuveł stancija hə sərma pitəm ver ləpsuv, əuv hołhta pitəs. Şalta ɳavremlała lərəs: „Roma omsati, ma nepa jañhlym“. Ma əuvət nepa təta vutşijlsəm, əuv lərəs: „Ma manti jəs vələm“. I manem vət vəh mas—si mərta jam ne!

Min jøhtsomъп јерърпь ant verъм, ar juh per-
nапь ѡңштп непа; ij juhije tata pa antom v  s. Tiv-
mem evыlt tami  kasli nep ant vantij sъm.

— Tami stancija h  s кы  lot, — p hle
l ръs, his sip  htija n h navъгтъман, h ta vurti
v h t rmъj piti juh perna v  s.

— Parin imi tiv ja hъs? — ma i mъsem.

— Ja hъs, — Va ka j hli l ръs; — ma huvъlt
 uv pe ela vantsъm.  uv tiv kerij s i huv   s.
Sa ta aj vosa manъs, pop iki vo s,  uve  v h mas
i manъs. Manem vet  el v h mas — jam parin imi!

Ma p hle vet v hn  pa masem i intam j htъm
verem pa  ap t sojtem sa  antom v  s.

24 в дн

1881

Jasъj ʃeramttot

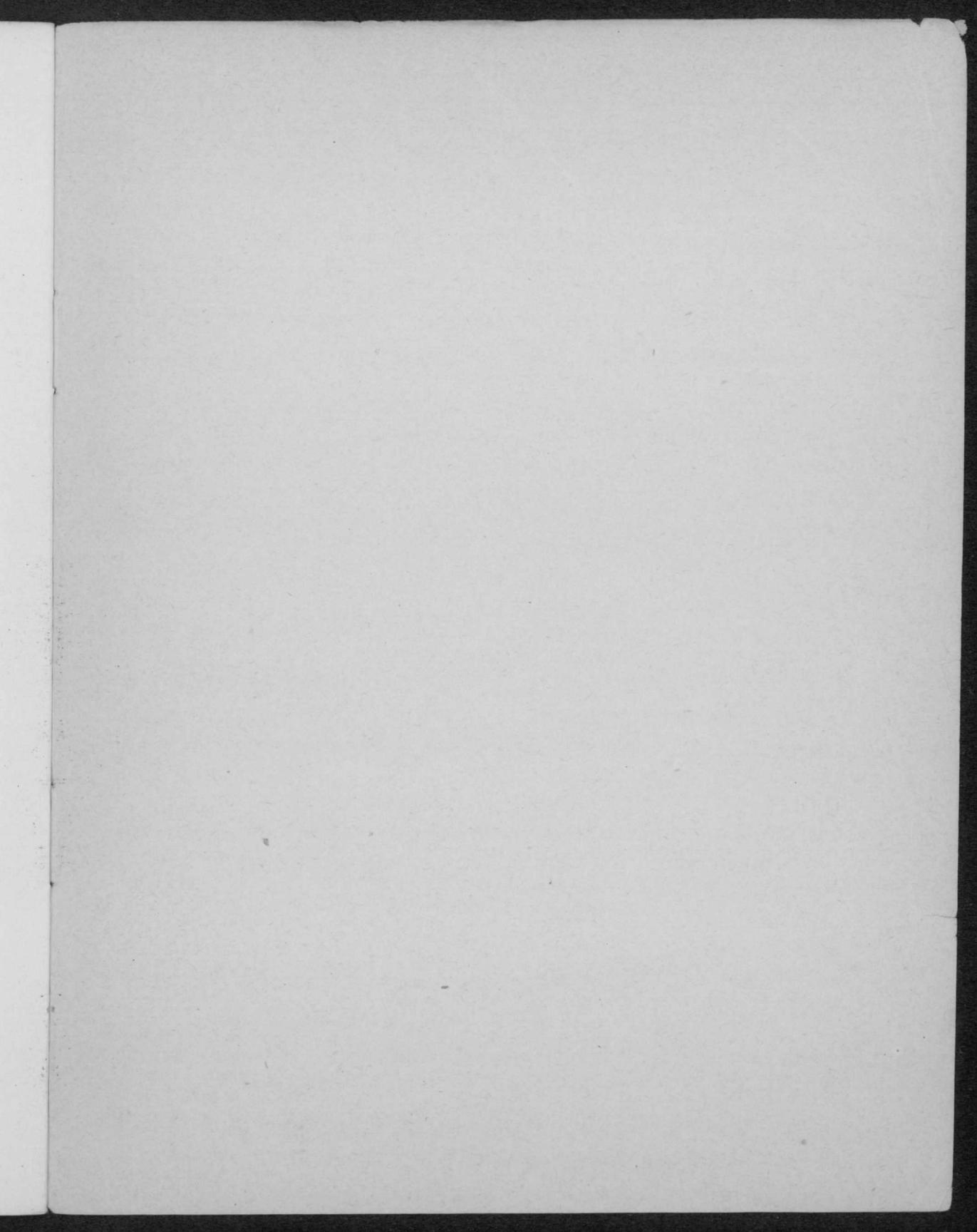
alementa	— uspejta
artałta	— arjatta
cvetok	— həramtъj tərъn
djacok	— popa ɿotti hə
gubernija	— siri jasъj; intam okrug muj oblast
gusar	— hon pəranъ ɬovъj armijanъ slusitъm hə
hojltъta	— lukeñta
horahši	— vor
huli	— ulica
isñi	— usñus
jamsik	— əh keł tajti hə
jana	— sop; sajkap
kant, kantaşa	— ɭik, ɭikaşa
kaşatta	— sivałta
kreslo	— sansyj markъj vəłas
lakej	— slusitti hə, ɬev
mattetъn	— kat hə evylt itł
postmejster	— pocta əh hə
soldat	— ɬałsti hə
tərъp	— patъm
tujyt	— əhył
verijtta	— mositta
vur: muj vurnъ	— hotsat

Чи. №: 45

Ц. 1937

Акт № 16

Вкладн. л.

Хан.
Н 3-17

Цена 25 коп.

4001677

А. С. Пушкин „Станционный смотритель“
на хантыйском (остяцком) языке